

ZAKON

O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA

(*"Sl. glasnik RS", br. 88/2011 i 104/2016*)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom određuju se komunalne delatnosti i uređuju opšti uslovi i način njihovog obavljanja.

Pojam komunalne delatnosti

Član 2

Komunalne delatnosti u smislu ovog zakona su delatnosti pružanja komunalnih usluga od značaja za ostvarenje životnih potreba fizičkih i pravnih lica kod kojih je jedinica lokalne samouprave dužna da stvori uslove za obezbeđenje odgovarajućeg kvaliteta, obima, dostupnosti i kontinuiteta, kao i nadzor nad njihovim vršenjem.

Komunalne delatnosti su delatnosti od opšteg interesa.

Komunalne delatnosti su:

- 1) snabdevanje vodom za piće;
- 2) prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda;
- 3) proizvodnja, distribucija i snabdevanje toplotnom energijom;
- 4) upravljanje komunalnim otpadom;
- 5) gradski i prigradski prevoz putnika;
- 6) upravljanje grobljima i sahranjivanje;
- 6a) pogrebna delatnost;
- 7) upravljanje javnim parkiralištima;
- 8) obezbeđivanje javnog osvetljenja;
- 9) upravljanje pijacama;
- 10) održavanje ulica i puteva;
- 11) održavanje čistoće na površinama javne namene;
- 12) održavanje javnih zelenih površina;
- 13) dimničarske usluge;
- 14) delatnost zoohigijene.

Komunalne delatnosti iz stava 3. tač. od 1) do 7) i tač. od 11) do 13) ovog člana su delatnosti od opšteg ekonomskog interesa u smislu propisa o zaštiti potrošača.

Skupština jedinice lokalne samouprave može kao komunalne odrediti i druge delatnosti od lokalnog interesa i propisati uslove i način njihovog obavljanja, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Određenje komunalnih delatnosti

Član 3

Komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. ovog zakona obuhvataju:

- 1) snabdevanje vodom za piće je zahvatanje, prečišćavanje, prerada i isporuka vode vodovodnom mrežom do mernog instrumenta potrošača, obuhvatajući i merni instrument;
- 2) prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda je sakupljanje, odvođenje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih, atmosferskih i površinskih voda sa površina javne namene, odnosno od priključka korisnika na uličnu kanalizacionu mrežu, tretman otpadnih voda u postrojenju za prečišćavanje, crpljenje, odvoz i tretiranje fekalija iz septičkih jama;
- 3) proizvodnja i distribucija toplotne energije - centralizovana proizvodnja i distribucija u više objekata vodene pare, tople ili vrele vode za potrebe grejanja;
- 4) upravljanje komunalnim otpadom je sakupljanje komunalnog otpada, njegovo odvoženje, tretman i bezbedno odlaganje uključujući upravljanje, održavanje, saniranje i zatvaranje deponija, kao i selekcija sekundarnih sirovina i održavanje, njihovo skladištenje i tretman;
- 5) gradski i prigradski prevoz putnika je prevoz putnika unutar naseljenih mesta ili između naseljenih mesta koja se nalaze na teritoriji jedinice lokalne samouprave, koji obuhvata javni linijski prevoz autobusom, trolejbusom, tramvajem, metroom, žičarom, putničkim brodom, skelom i čamcem za privredne svrhe, kao i obezbeđivanje mesta za ukrcavanje i iskrcavanje putnika (stanica, stajališta i plutajućih objekata za pristajanje plovila koja vrše prevoz putnika u domaćoj linijskoj plovidbi i sl. kao saobraćajnih objekata koji se koriste u tim vidovima prevoza);
- 6) upravljanje grobljima i sahranjivanje je: upravljanje i održavanje groblja; održavanje grobnog mesta i naplata naknade za održavanje grobnog mesta; obezbeđivanje, davanje u zakup i prodaja uređenih grobnih mesta; pokopavanje i ekshumacija posmrtnih ostataka, kremiranje i ostavljanje pepela pokojnika; održavanje objekata koji se nalaze u sklopu groblja (mrtvačnica, kapela, rozarijum, kolumbarijum, krematorijum); održavanje pasivnih grobalja i spomen-obeležja;
- 6a) pogrebna delatnost je preuzimanje i prevoz posmrtnih ostataka od mesta smrti, odnosno mesta na kome se nalazi umrla osoba (stan, zdravstvena ustanova, instituti za sudsku medicinu i patologiju, ustanove socijalne zaštite i druga mesta) i prevoz do mesta određenog posebnim propisom (patologije, sudske medicine, groblja, krematorijuma, aerodroma, poslovnog prostora pogrebnog preduzeća u kom postoje propisani uslovi za smeštaj i čuvanje pokojnika), organizacija sahrane i ispraćaja sa pribavljanjem potrebne dokumentacije za organizaciju prevoza i sahranjivanja, čuvanje posmrtnih ostataka u rashladnom uređaju i pripremanje pokojnika za sahranjivanje;
- 7) upravljanje javnim parkiralištima je usluga održavanja javnih parkirališta i prostora za parkiranje na obeleženim mestima (zatvoreni i otvoreni prostori), organizacija i vršenje kontrole i naplate parkiranja, usluga uklanjanja nepropisno parkiranih, odbačenih ili ostavljenih vozila, premeštanje parkiranih vozila pod uslovima propisanim ovim i drugim posebnim zakonom, postavljanje uređaja kojima se po nalogu nadležnog organa sprečava odvoženje vozila, kao i uklanjanje, premeštanje vozila i postavljanje uređaja kojima se sprečava odvoženje vozila u slučajevima predviđenim posebnom odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave kojom se uređuje način obavljanja komunalne delatnosti upravljanja javnim parkiralištima, kao i vršenje naplate ovih usluga;
- 8) obezbeđivanje javnog osvetljenja obuhvata održavanje, adaptaciju i unapređenje objekata i instalacija javnog osvetljenja kojima se osvetljavaju saobraćajne i druge površine javne namene;
- 9) upravljanje pijacama je komunalno opremanje, održavanje objekata na pijacama (pijačnog poslovnog prostora, uključujući i kioske i tezge na otvorenom prostoru), davanje u zakup tezgi na pijacama i organizacija delatnosti na zatvorenim i otvorenim prostorima koji su namenjeni za obavljanje prometa poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda;
- 10) održavanje ulica i puteva u gradovima i drugim naseljima je izvođenje radova kojima se obezbeđuje nesmetano i bezbedno odvijanje saobraćaja i čuva i unapređuje upotrebna vrednost ulica, puteva, trgova, platoa i sl.;

11) održavanje čistoće na javnim površinama je čišćenje i pranje asfaltiranih, betonskih, popločanih i drugih javnih površina, prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada sa tih površina, održavanje i pražnjenje posuda za otpatke na javnim površinama, kao i održavanje javnih česmi, bunara, fontana, kupališta, plaža i toaleta kao komunalnih objekata;

12) održavanje javnih zelenih površina je uređenje, tekuće i investiciono održavanje, rekonstrukcija i sanacija zelenih, rekreativnih površina i priobalja;

13) dimničarske usluge obuhvataju čišćenje i kontrolu dimovodnih i ložnih objekata i uređaja i ventilacionih kanala i uređaja, vađenje i spaljivanje čađi u dimovodnim objektima, pregled novoizgrađenih i dograđenih dimovodnih i ložišnih objekata i uređaja i merenje emisije dimnih gasova i utvrđivanje stepena korisnosti ložišnog uređaja, osim u slučajevima kada navedene poslove obavljaju pravna lica ili preduzetnici ovlašćeni u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast cevovodnog transporta gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribucije gasovitih ugljovodonika, kao i zakonom kojim je uređena oblast efikasnog korišćenja energije;

14) delatnost zoohigijene obuhvata poslove: hvatanja, prevoza, zbrinjavanja, smeštaja napuštenih i izgubljenih životinja u prihvatilište; kontrole i smanjenja populacije izgubljenih i napuštenih pasa i mačaka; neškodljivog uklanjanja i transporta leševa životinja sa javnih površina i objekata za uzgoj, držanje, dresuru, izlaganje, održavanje takmičenja ili promet životinja do objekata za sakupljanje, preradu ili uništavanje sporednih proizvoda životinjskog porekla na način koji ne predstavlja rizik po druge životinje, ljude ili životnu sredinu; sprovođenja mera za smanjenje populacije glodara, insekata i štetnih mikroorganizama merama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na javnim površinama.

Rodna neutralnost izraza

Član 3a

Svi pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

II OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI

Nadležnost za uređivanje komunalnih delatnosti

Član 4

Jedinica lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom, obezbeđuje organizacione, materijalne i druge uslove za izgradnju, održavanje i funkcionisanje komunalnih objekata i za tehničko i tehnološko jedinstvo sistema i uređuje i obezbeđuje obavljanje komunalnih delatnosti i njihov razvoj.

Komunalnim objektima, u smislu stava 1. ovog člana, smatraju se građevinski objekti sa uređajima, instalacijama i opremom, sama postrojenja, uređaji i instalacije i drugi objekti koji služe za pružanje komunalnih usluga korisnicima, kao i uređeno građevinsko zemljište i dobra u opštoj upotrebi koja se koriste za obavljanje komunalne delatnosti.

Jedinica lokalne samouprave uređuje u skladu sa zakonom uslove obavljanja komunalnih delatnosti, prava i obaveze korisnika komunalnih usluga, obim i kvalitet komunalnih usluga i način vršenja nadzora nad obavljanjem komunalnih delatnosti obezbeđujući naročito:

1) odgovarajući obuhvat, obim i kvalitet komunalnih usluga, koji podrazumeva naročito: zdravstvenu i higijensku ispravnost prema propisanim standardima i normativima, tačnost u pogledu rokova isporuke, sigurnost i zaštitu korisnika u dobijanju usluga, pouzdanost, pristupačnost i trajnost u pružanju usluga;

2) razvoj i unapređivanje kvaliteta i asortimana komunalnih usluga, kao i unapređivanje organizacije rada, efikasnosti i drugih uslova pružanja usluga;

3) saglasnost sa načelima održivog razvoja, koja su definisana posebnim zakonom koji uređuje određenu komunalnu delatnost;

4) efikasno korišćenje resursa i smanjenje troškova obavljanja komunalnih delatnosti uspostavljanjem saradnje dve ili više jedinica lokalne samouprave i drugim aktivnostima kada za to postoji mogućnost;

5) konkurenciju u obavljanju delatnosti.

Radi korišćenja, čuvanja i održavanja sredstava za obavljanje komunalnih delatnosti, održavanja čistoće i zaštite životne sredine, opšte uređenosti naselja, spoljnog izgleda objekta i uređenosti površina, jedinica lokalne samouprave može da propiše opšte uslove održavanja komunalnog reda i mere za njihovo sprovođenje.

Vlada uređuje:

- 1) merila za obavljanje komunalnih delatnosti, i to za: minimalni obim koji obuhvata područja, odnosno broj stanovnika za koje se pruža određena komunalna usluga; učestalost pružanja komunalne usluge; sadržaj komunalne usluge; pokazatelj kvaliteta i efikasnosti pružanja usluga;
- 2) sadržinu, način i uslove za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 2. stav 3. ovog zakona, kojim se posebno uređuje: stručna osposobljenost kadrova i tehnički kapacitet koje moraju da ispune vršioци komunalnih delatnosti za obavljanje određene komunalne delatnosti, ako to nije uređeno drugim propisima;
- 3) sadržinu i način vođenja evidencije privrednih subjekata koji obavljaju određenu komunalnu delatnost.

Jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom, u skladu sa statutom, predvideti da gradska opština, mesna zajednica ili drugi oblik mesne samouprave obavlja određene poslove u vezi sa obezbeđivanjem uslova za obavljanje komunalnih delatnosti.

Obezbeđivanje uslova za obavljanje komunalnih delatnosti obuhvata aktivnosti na jačanju kapaciteta i funkcionalnosti komunalne infrastrukture, obezbeđenje sredstava za finansiranje izgradnje komunalne infrastrukture, aktivnosti na praćenju kvaliteta komunalnih usluga, kao i preduzimanje mera za kontinuirano vršenje komunalnih delatnosti u cilju obezbeđenja životnih potreba fizičkih i pravnih lica.

Vršioци komunalnih delatnosti

Član 5

Komunalnu delatnost mogu obavljati javno preduzeće, privredno društvo, preduzetnik ili drugi privredni subjekt.

Komunalnu delatnost iz člana 2. stav 3. tačka 1) i komunalnu delatnost iz člana 2. stav 3. tačka 5) ovog zakona u delu koji obuhvata obavljanje javnog linijskog prevoza putnika trolejbusima i tramvajima mogu obavljati isključivo javna preduzeća koje osniva jedinica lokalne samouprave, društvo s ograničenom odgovornošću i akcionarsko društvo (u daljem tekstu: društvo kapitala) čiji je jedini vlasnik javno preduzeće, odnosno čiji je jedini vlasnik jedinica lokalne samouprave, kao i zavisno društvo čiji je jedini vlasnik to društvo kapitala.

Način poveravanja obavljanja komunalnih delatnosti

Član 6

Jedinica lokalne samouprave je dužna da se u postupku poveravanja obavljanja komunalnih delatnosti rukovodi načelima konkurencije, ekonomičnosti, efikasnosti i zaštite životne sredine.

III POSLOVI DRŽAVNE UPRAVE U VEZI SA KOMUNALNIM DELATNOSTIMA

Nadležno ministarstvo

Član 7

Poslove državne uprave koji se odnose na komunalne delatnosti, unapređivanje i razvoj istih, vrši ministarstvo nadležno za komunalne delatnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Obaveza izveštavanja Ministarstva

Član 8

Jedinica lokalne samouprave dužna je da do kraja februara tekuće godine dostavi Ministarstvu izveštaj, na propisanom obrascu, u vezi sa obavljanjem komunalnih delatnosti u prethodnoj godini.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da na zahtev Ministarstva dostavi Ministarstvu izveštaj, podatke i

obaveštenja u vezi sa obavljanjem komunalnih delatnosti, u roku od 15 dana od dana prijema zahteva Ministarstva.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da na zahtev Ministarstva dostavi Ministarstvu podatke i obaveštenja u vezi sa obavljanjem komunalnih delatnosti u roku od 15 dana od dana prijema zahteva Ministarstva.

Vršioци komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona dostavljaju Ministarstvu izveštaj, na propisanom obrascu, u vezi sa obavljanjem delatnosti do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo prati kvalitet i obuhvat pružanja komunalnih usluga, efikasnost vršilaca komunalne delatnosti, kretanje cena, broj zaposlenih i nivo ulaganja u održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture i o svojim nalazima najmanje jednom godišnje obaveštava Vladu i javnost.

Ministarstvo će u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja podatke o cenama komunalnih usluga i obuhvatu pružanja komunalnih usluga učiniti dostupnim.

Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti propisuje obrazac izveštaja iz st. 1. i 4. ovog člana.

Ispunjenost uslova za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti

Član 8a

Ispunjenost uslova za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 2. stav 3. ovog zakona, utvrđuje Ministarstvo.

Ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti obrazuje komisiju koja proverava ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana, a koju čine po jedan predstavnik: ministarstva nadležnog za poslove privrede, ministarstva nadležnog za poslove energetike, ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede, ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, ministarstva nadležnog za poslove infrastrukture, ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za poslove državne uprave, ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, ministarstva nadležnog za poslove veterine, ministarstva nadležnog za poslove zaštite od požara i Ministarstva, koji je ujedno i predsednik komisije (u daljem tekstu: komisija).

Ako komisija utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana, ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti doneće rešenje o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti vršilaca komunalnih delatnosti, odnosno ako komisija oceni da nisu ispunjeni uslovi, ministar nadležan za poslove komunalnih delatnosti doneće rešenje o odbijanju zahteva.

Rešenje iz stava 3. ovog člana donosi se u roku od 30 dana od dana dostavljanja uredne dokumentacije iz stava 1. ovog člana.

Za izdavanje rešenja o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalne delatnosti plaća se republička administrativna taksa i prihod je budžeta Republike Srbije.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo vodi evidenciju privrednih subjekata koji obavljaju određenu komunalnu delatnost.

IV POVERAVANJE OBAVLJANJA KOMUNALNE DELATNOSTI

Pojam poveravanja obavljanja komunalne delatnosti

Član 9

Pod poveravanjem obavljanja komunalne delatnosti podrazumeva se vremenski oročeno ugovorno uređivanje odnosa u vezi sa obavljanjem komunalne delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira komunalne delatnosti između jedne ili više jedinica lokalne samouprave i vršioca komunalne delatnosti, koje za cilj ima pružanje komunalnih usluga na teritoriji jedne ili više jedinica lokalne samouprave ili na delu teritorije jedinice lokalne samouprave.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, komunalne delatnosti iz člana 2. stav 3. tačka 6a) ovog zakona ne poveravaju se, već ih mogu obavljati svi privredni subjekti koji ispunjavaju propisane uslove.

Poveravanje obavljanja komunalne delatnosti vrši se na osnovu odluke skupštine jedinice lokalne samouprave o načinu obavljanja komunalne delatnosti i ugovora o poveravanju, osim kada se osniva javno preduzeće.

Pre donošenja odluke o poveravanju komunalne delatnosti na delu teritorije jedinice lokalne samouprave, koja je u skladu sa odredbama posebnih zakona ili podzakonskih akata, proglašena za područje od posebnog značaja u smislu zaštite prirodnih dobara ili proglašena kao turistički prostor u smislu zakona kojima se uređuje turizam, jedinica lokalne samouprave pribavlja mišljenje upravljača tog javnog dobra, odnosno upravljača tog turističkog prostora.

Mišljenje iz stava 4. ovog člana upravljač javnog dobra, odnosno turističkog prostora daje u roku od 30 dana, a ukoliko ne postupi u tom roku, jedinica lokalne samouprave može doneti odluku iz stava 4. ovog člana i bez mišljenja tog upravljača.

Jedinica lokalne samouprave ne može doneti odluku o poveravanju poslova sahranjivanja, uređivanja i održavanja groblja koje je u svojini crkve ili verske zajednice, bez saglasnosti te crkve ili verske zajednice.

Na postupak poveravanja obavljanja komunalne delatnosti čije se finansiranje obezbeđuje iz budžeta jedinice lokalne samouprave, odnosno čije se finansiranje obezbeđuje u celosti ili delimično naplatom naknade od korisnika komunalnih usluga, primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije.

V OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI ZA DVE ILI VIŠE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Zajedničko obavljanje komunalne delatnosti

Član 10

Dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumom urediti zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti, osim ako to nije drugačije uređeno drugim posebnim propisom.

Ukoliko utvrde interes za zajedničko obavljanje komunalnih delatnosti, opštinsko, odnosno gradsko veće svake jedinice lokalne samouprave donosi odluku o izradi studije opravdanosti.

Studija opravdanosti sadrži:

- 1) detaljan prikaz zatečenog stanja u toj komunalnoj delatnosti, finansijsku analizu sa predračunom potrebnih ulaganja, izvore finansiranja i prethodnu finansijsku ocenu opravdanosti zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti;
- 2) analizu tržišta za tu komunalnu delatnost;
- 3) detaljni prikaz ekonomski opravdanih i pravno mogućih modela zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti;
- 4) detaljno obrazloženje predloženog modela zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti sa osvrtom na prednosti i nedostatke tog modela u odnosu na druge moguće modele, posebno u odnosu na dotadašnji model obavljanja komunalne delatnosti;
- 5) očekivane rezultate predloženog modela, kao i preduslove za postizanje tih rezultata;
- 6) pregled rizika i predloga za njihovo otklanjanje, odnosno predupređivanje.

Kada rezultati studije opravdanosti upućuju na efikasnost i ekonomičnost zajedničkog obezbeđivanja komunalnih delatnosti, zaključuje se sporazum iz stava 1. ovog člana.

Donošenje odluke o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti

Član 11

Ako se na osnovu rezultata studije iz člana 10. stav 2. ovog zakona utvrdi opravdanost zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti, opštinsko, odnosno gradsko veće podnosi skupštini jedinice lokalne samouprave predlog odluke o načinu obavljanja komunalne delatnosti i predlog sporazuma o zajedničkom obezbeđivanju obavljanja

komunalne delatnosti.

Odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave kojom se prihvata predlog sporazuma o zajedničkom obezbeđivanju obavljanja komunalne delatnosti izuzetno se može ovlastiti opštinsko odnosno gradsko veće za donošenje privremene odluke o pitanjima koja ne trpe odlaganje.

Opštinsko odnosno gradsko veće dužno je odluku iz stava 2. ovog člana dostaviti na prvu narednu sednicu skupštine jedinice lokalne samouprave radi potvrđivanja.

Sporazum o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti smatra se zaključenim kada ga u istovetnom tekstu usvoje sve skupštine jedinica lokalne samouprave u periodu koji ne može da bude duži od tri meseca od dobijanja predloga.

Međupštinski savet za komunalnu delatnost

Član 12

Radi zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti, sporazumom na koji saglasnost daju skupštine jedinica lokalne samouprave koje učestvuju u saradnji može se predvideti osnivanje Međupštinskog saveta za komunalnu delatnost (u daljem tekstu: savet).

Savet se osniva kao zajednički organ, privredno društvo ili udruženje čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave koje učestvuju u saradnji.

Sporazumom o osnivanju saveta bliže se uređuju organizacioni oblik, status, sastav, nadležnosti, način donošenja odluka i druga pitanja značajna za rad saveta.

Savet predlaže skupštini jedinice lokalne samouprave donošenje odluke o: poveravanju obavljanja komunalne delatnosti, raspisivanju konkursa za obavljanje komunalne delatnosti, drugim poslovima u vezi sa uređivanjem uslova za obavljanje komunalnih delatnosti koji su ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju koncesije i javne nabavke, dati u nadležnost jedinice lokalne samouprave.

VI PRAVA I OBAVEZE VRŠILACA KOMUNALNE DELATNOSTI I KORISNIKA KOMUNALNIH USLUGA

Uređivanje međusobnih odnosa vršilaca komunalne delatnosti i korisnika usluga

Član 13

Skupština jedinice lokalne samouprave odlukama propisuje način obavljanja komunalne delatnosti, kao i opšta i posebna prava i obaveze vršilaca komunalne delatnosti i korisnika usluga na svojoj teritoriji, uključujući i način plaćanja cene komunalne usluge, način vršenja kontrole korišćenja i naplate komunalne usluge i ovlašćenja vršioca komunalne delatnosti u vršenju kontrole i mere koje su kontrolori ovlašćeni da preduzimaju.

Odlukom iz stava 1. ovog člana skupština jedinice lokalne samouprave obavezno određuje i način kontinuiranog izjašnjavanja (najmanje jednom godišnje) korisnika komunalnih usluga o kvalitetu pružanja komunalnih usluga od strane vršilaca komunalnih delatnosti, koje se može organizovati elektronskim putem ili na drugi pogodan način.

Ukoliko su rezultati izjašnjavanja korisnika komunalnih usluga takvi da većina nije zadovoljna pruženom komunalnom uslugom određenog vršioca komunalne delatnosti, jedinica lokalne samouprave pokreće postupak preispitivanja rada tog vršioca komunalne delatnosti i nalaže mu da otkloni nedostatke koji su navedeni u izjašnjavanju korisnika u roku koji ne može biti duži od 90 dana.

Ukoliko vršilac komunalne delatnosti ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana u pogledu otklanjanja nedostataka kvaliteta pružene komunalne usluge, jedinica lokalne samouprave može raskinuti zaključen ugovor o poveravanju i poveriti obavljanje komunalne delatnosti drugom vršiocu komunalne delatnosti koji ispunjava uslove iz člana 8a ovog zakona.

Odluka skupštine jedinice lokalne samouprave, koja propisuje opšta i posebna prava i obaveze vršilaca komunalne delatnosti i korisnika komunalnih usluga neposredno se primenjuje na sve ugovorne odnose vršilaca komunalne delatnosti sa korisnicima komunalnih usluga kao opšti uslovi poslovanja.

Ukoliko odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave o obavljanju komunalne delatnosti nije predviđeno zaključenje pojedinačnih ugovora između vršioca i korisnika komunalnih usluga, smatra se da je ugovorni odnos o pružanju komunalne usluge nastao započinjanjem korišćenja komunalne usluge, odnosno početkom pružanja komunalne usluge u skladu sa propisima kojima se bliže uređuje obavljanje te komunalne delatnosti.

Obaveze korisnika komunalne usluge, uključujući i plaćanje cene komunalne usluge, nastaju započinjanjem korišćenja komunalne usluge, odnosno početkom pružanja komunalne usluge, i kada se ona koristi suprotno propisima kojima se uređuje ta komunalna delatnost.

Obaveze vršioca komunalne delatnosti

Član 14

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da organizuje svoj rad i poslovanje na način kojim se obezbeđuje:

- 1) trajno i nesmetano pružanje komunalnih usluga korisnicima pod uslovima i na način uređen zakonom, propisima i standardima donesenim na osnovu zakona;
- 2) propisani ili ugovoreni obim i kvalitet komunalnih usluga, koji podrazumeva tačnost u pogledu rokova, sigurnost korisnika u dobijanju usluga i zdravstvenu i higijensku ispravnost u skladu sa pozitivnim propisima;
- 3) preduzimanje mera održavanja, razvoja i zaštite komunalnih objekata, postrojenja i opreme, koji služe za obavljanje komunalnih delatnosti;
- 4) razvoj i unapređenje kvaliteta i vrsti komunalnih usluga, kao i unapređenje organizacije i efikasnosti rada.

Obaveze vršioca komunalne delatnosti u slučaju planiranih prekida isporuke

Član 15

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način obavesti korisnike komunalnih usluga o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima, koji će nastati ili mogu nastati u pružanju komunalnih usluga, najkasnije 24 sata pre očekivanog prekida u pružanju tih usluga.

Obaveze vršioca komunalne delatnosti u slučaju neplaniranih prekida isporuke

Član 16

U slučaju nastupanja neplaniranih ili neočekivanih poremećaja ili prekida u pružanju komunalnih usluga, odnosno obavljanju komunalnih delatnosti, vršilac komunalne delatnosti dužan je da odmah o tome obavesti nadležni organ uprave jedinice lokalne samouprave i da istovremeno preduzme mere za otklanjanje uzroka poremećaja.

Ukoliko vršilac komunalne delatnosti to ne učini u roku koji odredi jedinica lokalne samouprave, nadležni organ uprave jedinice lokalne samouprave ima pravo da preduzme mere za hitnu zaštitu komunalnih objekata i druge imovine koja je ugrožena na teret vršioca komunalne delatnosti.

Obaveze jedinice lokalne samouprave u slučaju neplaniranih prekida isporuke

Član 17

Po prijemu obaveštenja o neplaniranom prekidu isporuke, odnosno po utvrđivanju poremećaja ili prekida u pružanju komunalnih usluga, opštinska odnosno gradska uprava dužna je da:

- 1) odredi red prvenstva i način pružanja usluga onim korisnicima kod kojih bi usled prekida nastala opasnost po život i rad građana ili rad pravnih i fizičkih lica, ili bi nastala značajna, odnosno nenadoknadiva šteta;
- 2) preduzme mere za hitnu zaštitu komunalnih objekata i druge imovine koja je ugrožena;
- 3) utvrdi razloge i eventualnu odgovornost za poremećaj, odnosno prekid vršenja delatnosti i učinjenu štetu.

Obaveze korisnika komunalne usluge

Član 18

Korisnik komunalne usluge u obavezi je da koristi komunalnu uslugu na način kojim se:

- 1) ne ometaju drugi korisnici i ne ugrožava životna sredina;
- 2) ne ugrožavaju objekti i oprema, koji su u funkciji obavljanja određene komunalne delatnosti.

Obustava komunalne usluge

Član 19

Vršilac komunalne delatnosti ne može uskratiti komunalnu uslugu korisniku, osim u slučaju kada korisnik:

- 1) izvrši priključenje na komunalnu mrežu bez prethodno pribavljenog odobrenja;
- 2) koristi uslugu protivno propisima;
- 3) neosnovano ometa druge korisnike usluga;
- 4) ne plati komunalnu uslugu u utvrđenom roku;
- 5) nenamenski koristi komunalnu uslugu u vreme snabdevanja uz ograničenje potrošnje (redukciju) o čemu je korisnik blagovremeno obavešten.

Za komunalne usluge iz člana 2. stav 3. tač. 1) do 4) ovog zakona, rok iz stava 1. tačka 4) ovog člana ne može biti kraći od 60 dana počev od dana dospelosti prvog neplaćenog potraživanja.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da u pismenoj formi obavesti korisnika komunalne usluge o mogućnosti obustave komunalne usluge usled nastupanja slučaja iz stava 1. ovog člana i ostavi mu primereni rok za ispunjenje obaveze.

Jedinica lokalne samouprave bliže uređuje u kojim slučajevima iz stava 1. ovog člana i pod kojim uslovima se može uskratiti komunalna usluga.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da najkasnije u roku od dva dana od izmirenja duga za izvršenu komunalnu uslugu i plaćene propisane naknade za ponovno priključenje nastavi pružanje komunalne usluge korisniku.

Postupanje sa prinudno uklonjenim stvarima

Član 20

Vlasnici prinudno uklonjenih vozila, stvari i drugih predmeta dužni su da ih preuzmu u roku koji svojom odlukom utvrđuje jedinica lokalne samouprave, a koji ne može biti kraći od 120 dana niti duži od 180 dana.

Jedinica lokalne samouprave svojom odlukom propisuje postupanje sa prinudno uklonjenim vozilima, stvarima i drugim predmetima, kao i uslove i način na koji vršilac komunalne delatnosti može ostariti pravo da se vozilo, stvar i drugi predmet, ako se ne preuzme u roku iz stava 1. ovog člana, proda da bi se namirili troškovi postupka, odnošenja, ležarine i drugi dospeli troškovi.

Vozilo, stvar i drugi predmeti koji nisu preuzeti u roku iz stava 1. ovog člana imaju svojstvo napuštene stvari u smislu zakona kojim se uređuju svojinskopravni odnosi.

Pravo pristupa uređajima i infrastrukturi

Član 21

Vlasnik ili korisnik nepokretnosti dužan je da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi i postrojenjima uz obavezu vršioca komunalne delatnosti da nadoknadi štetu nastalu usled intervencije ili na drugi način ukloni posledice izvršene intervencije.

Vršilac komunalne usluge je dužan da otkloni posledice izvršene intervencije najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka intervencije.

Obaveza vršioca komunalne delatnosti da odvojeno iskazuje finansijske rezultate u vezi sa obavljanjem komunalne delatnosti

Član 22

Ako vršilac komunalne delatnosti obavlja još neku delatnost pored one koja mu je poverena, obavezan je da u svom računovodstvu odvojeno iskazuje sve prihode i rashode koji su vezani za obavljanje poverene komunalne delatnosti.

Saradnja sa policijom i komunalnom policijom

Član 23

Kad je to potrebno radi izvršavanja poslova iz nadležnosti vršioca komunalne delatnosti, naplate naknade za izvršenu komunalnu uslugu nakon isteka roka utvrđenog za plaćanje ili pokretanja postupka pred nadležnim prekršajnim, sudskim ili upravnim organima zbog neizvršenja zakonom utvrđenih obaveza od strane korisnika usluga, na obrazloženi zahtev vršioca komunalne delatnosti, policija će dostaviti lične podatke za građane, podatke za vozila i druge podatke iz evidencija koje vodi u skladu sa zakonom.

Vršilac komunalne delatnosti dužan je da formira evidencije podataka o ličnosti korisnika usluge, pribavljene na način iz stava 1. ovog člana ili na osnovu pisane saglasnosti korisnika sadržane u pojedinačnom ugovoru, u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Vršilac komunalne delatnosti u obavljanju poslova saraduje sa policijom, komunalnom policijom i komunalnom inspekcijom u skladu sa zakonom. Saradnja obuhvata naročito: međusobno obaveštavanje, razmenu informacija, razmenu podataka, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mera i aktivnosti od značaja za obavljanje komunalne delatnosti.

VII FINANSIRANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI

Izvori sredstava za obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti

Član 24

Sredstva za obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti obezbeđuju se iz:

- 1) prihoda od prodaje komunalnih usluga;
- 2) prihoda od komunalne naknade;
- 3) prihoda od koncesione naknade, odnosno naknade koju plaća privatni partner na osnovu javnog ugovora, ako je ima;
- 4) prihoda budžeta jedinice lokalne samouprave;
- 5) namenskih sredstava drugih nivoa vlasti;
- 6) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Komunalne delatnosti kod kojih se krajnji korisnik može utvrditi prevashodno se finansiraju iz cena komunalnih usluga, a komunalne delatnosti kod kojih se krajnji korisnik ne može utvrditi finansiraju se iz budžeta jedinice lokalne samouprave, odnosno komunalne naknade.

Načela za određivanje cena komunalnih usluga

Član 25

Cene komunalnih usluga se određuju na osnovu sledećih načela:

- 1) primena načela "potrošač plaća";
- 2) primena načela "zagađivač plaća";
- 3) dovoljnosti cene da pokrije poslovne rashode;
- 4) usaglašenosti cena komunalnih usluga sa načelom pristupačnosti;
- 5) nepostojanja razlike u cenama između različitih kategorija potrošača, sem ako se razlika zasniva na različitim troškovima obezbeđivanja komunalne usluge.

Ako se za različite kategorije korisnika komunalnih usluga primenjuju različiti metodi obračuna, vodiće se računa da cena bude srazmerna sa troškovima pružanja te usluge.

Jedinica lokalne samouprave može propisati da se u postupku kontrole korišćenja komunalne usluge naplaćuje posebna cena za slučaj korišćenja komunalne usluge na način koji je u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje ta komunalna delatnost.

Cene komunalnih usluga mogu se plaćati unapred.

Elementi za određivanje cene komunalnih usluga

Član 26

Elementi za određivanje cena komunalnih usluga su:

- 1) poslovni rashodi iskazani u poslovnim knjigama i finansijskim izveštajima;
- 2) rashodi za izgradnju i rekonstrukciju objekata komunalne infrastrukture i nabavku opreme, prema usvojenim programima i planovima vršioca komunalne delatnosti na koje je jedinica lokalne samouprave dala saglasnost;
- 3) dobit vršioca komunalne delatnosti.

Sredstva koja su namenjena za finansiranje obnove i izgradnje objekata komunalne infrastrukture iskazuju se posebno i mogu se upotrebiti samo za te namene.

Jedinica lokalne samouprave je u obavezi da prati kretanje cena komunalnih usluga, a naročito usklađenost cena komunalnih usluga sa principima utvrđenim ovim zakonom.

Član 27

Jedinica lokalne samouprave utvrđuje i naplaćuje naknadu za komunalne usluge za obavljanje komunalnih delatnosti kod kojih se krajnji korisnik ne može utvrditi.

Vlada svojim aktom bliže propisuje obveznike komunalne naknade, osnov za obračun iznosa komunalne naknade, merila za obračun iznosa komunalne naknade, najviše iznose komunalne naknade, oslobođenja i druga pitanja od značaja za utvrđivanje iznosa i naplatu komunalne naknade.

Jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom i aktom iz stava 2. ovog člana svojim opštim aktom utvrđuje zone, koeficijente i druga pitanja od značaja za utvrđivanje iznosa i naplatu komunalne naknade.

Jedinica lokalne samouprave može da u okviru organizacije delatnosti održavanja javnog osvetljenja, svojim aktom propiše uslove za korišćenje ove komunalne usluge za korisnike koji su evidentirani kao potrošači kod preduzeća za distribuciju električne energije.

Naplata naknade koja se odnosi na delatnost održavanja javnog osvetljenja vrši se preko preduzeća za distribuciju električne energije, na način utvrđen aktom jedinice lokalne samouprave i ugovorom koji jedinica lokalne samouprave zaključi sa tim preduzećem.

Promena cena komunalnih usluga

Član 28

Odluku o promeni cena komunalnih usluga donosi vršilac komunalne delatnosti.

Na odluku o promeni cena komunalnih usluga iz člana 2. stav 3. tač. 1)-8) ovog zakona osim prevoza posmrtnih ostataka umrlog, saglasnost daje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Uz zahtev za davanje saglasnosti iz stava 2. ovog člana, vršilac komunalne delatnosti nadležnom organu jedinice lokalne samouprave dostavlja obrazloženje koje naročito sadrži razloge za promenu i detaljnu strukturu predložene cene.

Jedinica lokalne samouprave objavljuje zahtev za davanje saglasnosti na odluku o promeni cena komunalnih usluga, sa obrazloženjem, na oglasnoj tabli u sedištu jedinice lokalne samouprave, kao i u elektronskom obliku putem interneta, najmanje 15 dana pre donošenja odluke.

Odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave o načinu obavljanja komunalne delatnosti iz stava 2. ovog člana, odnosno ugovorom o poveravanju, mogu se urediti uslovi pod kojima promena cene komunalne usluge može da stupi na snagu i pre dobijanja saglasnosti nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, uz obavezu vršioca komunalne delatnosti da nadoknadi razliku korisnicima komunalnih usluga ako nadležni organ jedinice lokalne samouprave odbije da da saglasnost na povećanje cene.

Odlukom skupštine jedinice lokalne samouprava o načinu obavljanja komunalne delatnosti, odnosno ugovorom o poveravanju, može se urediti način promene cene komunalne usluge na inicijativu jedinice lokalne samouprave.

Odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave o načinu obavljanja komunalne delatnosti, odnosno ugovorom o poveravanju, mogu se urediti odgovornost, odnosno prava i obaveze ugovornih strana za slučaj da se cena komunalne usluge koja ne podleže davanju saglasnosti, ne utvrdi u iznosu koji je u skladu sa metodologijom utvrđenom u ugovoru o poveravanju.

Subvencionisanje određenih kategorija korisnika komunalnih usluga

Član 29

Jedinica lokalne samouprave može utvrditi kategorije korisnika komunalne usluge koji plaćaju subvencioniranu cenu komunalne usluge, kao i iznos subvencija za svaku kategoriju.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da vršiocu komunalne delatnosti dostavi spisak i podatke korisnika komunalnih usluga iz stava 1. ovog člana (ime i prezime, JMBG, adresa prebivališta), sa ukupno iskazanim iznosom subvencija, do septembra tekuće godine za narednu godinu, kao i da nadoknadi subvencionisani deo cene vršiocu komunalne delatnosti, u periodu od 30 dana od dana izvršenja komunalne usluge.

Ugovorom o poveravanju može se predvideti subvencionirani iznos cene za određene kategorije korisnika koji se neće nadoknađivati vršiocu komunalne delatnosti.

VIII KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I SREDSTVA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNE DELATNOSTI

Sredstva za izgradnju komunalne infrastrukture

Član 30

Građenje objekata komunalne infrastrukture finansira se iz:

- 1) prihoda od davanja u zakup, odnosno na korišćenje komunalne infrastrukture i drugih sredstava za obavljanje komunalne delatnosti u javnoj svojini;
- 2) dela naknade za pravo na obavljanje komunalne delatnosti;
- 3) dela cene komunalne usluge namenjene amortizaciji sredstava za obavljanje komunalne delatnosti;
- 4) budžeta jedinice lokalne samouprave;
- 5) sredstava vršioca komunalne delatnosti;

- 6) sredstava prikupljenih emitovanjem dugoročnih hartija od vrednosti (municipalnih obveznica);
- 7) kredita i drugih oblika zaduživanja;
- 8) transfera drugih nivoa vlasti;
- 9) donacija;
- 10) drugih izvora utvrđenih posebnim propisima.

Naknada za davanje sredstava za obavljanje komunalne delatnosti u javnoj svojini u zakup ili na korišćenje ne može biti niža od iznosa amortizacije za sredstva koja su predmet naknade.

Sredstva iz stava 1. tačke 1) ovog člana prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave i koriste se preko budžetskog fonda za komunalnu infrastrukturu za izgradnju i investiciono održavanje objekata komunalne infrastrukture, koji osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Prilikom obezbeđivanja transfernih sredstava drugih nivoa vlasti za izgradnju komunalne infrastrukture vodi se računa o tome da li se poštuju načela sadržana u ovom zakonu, a naročito da cena komunalnih usluga pokriva odgovarajuće troškove, kao i da se delatnost obavlja na načelu efikasnosti koje uključuje i ekonomiju obima, odnosno udruživanje jedinica lokalne samouprave u svim slučajevima kada je to ekonomski opravdano.

Merenje potrošnje vode

Član 31

Glavni merni instrument za merenje potrošnje vode ugrađen na mestu priključenja instalacija korisnika na komunalnu infrastrukturu predstavlja sastavni deo komunalne infrastrukture.

Nabavka mernog instrumenta iz stava 1. ovog člana vrši se iz nadoknade za priključak, koju plaća investitor, odnosno vlasnik nepokretnosti.

Individualni merni instrumenti ugrađeni na instalacijama korisnika, koji služe merenju potrošnje vode za pojedinačne stanove, odnosno pojedinačne poslovne prostorije, su u svojini vlasnika pojedinačnih stanova, odnosno, vlasnika pojedinačnih poslovnih prostorija koji snose troškove nabavke, ugradnje, eksploatacije, održavanja i funkcionisanja individualnih mernih instrumenata.

IX NADZOR

Ovlašćenje za vršenje nadzora

Član 32

Nadzor nad izvršavanjem odredaba ovog zakona i republičkih propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, preko republičkih komunalnih inspektora, u okviru delokruga utvrđenog zakonom.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i republičkih propisa donetih na osnovu ovog zakona, kao i propisa jedinice lokalne samouprave donetih na osnovu ovog zakona vrši jedinica lokalne samouprave, preko opštinskih, odnosno gradskih komunalnih inspektora.

Gradskim inspektorom u smislu stava 2. ovog člana smatra se i komunalni inspektor gradske opštine, kada poslove inspeksijskog nadzora vrši na osnovu propisa grada, odnosno Grada Beograda.

Nadzor nad radom vršilaca komunalne delatnosti vrši jedinica lokalne samouprave.

Poslove republičkog komunalnog inspektora može da obavlja lice koje je steklo odgovarajuće visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama ili specijalističkim strukovnim studijama, odnosno lice koje je steklo visoko obrazovanje na osnovnim studijama na fakultetu u trajanju od najmanje četiri godine, a koje je u pogledu prava koja iz njega proizlaze izjednačeno sa akademskim nazivom master, položenim državnim stručnim ispitom za rad u organima uprave i ispitom za inspektora i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Poslove opštinskog, odnosno gradskog komunalnog inspektora može da obavlja lice koje je steklo odgovarajuće visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama ili specijalističkim strukovnim studijama, odnosno lice koje je steklo visoko obrazovanje na osnovnim studijama na fakultetu u trajanju od najmanje četiri godine, a koje je u pogledu prava koja iz njega proizlaze izjednačeno sa akademskim nazivom master, kao i lice koje je steklo odgovarajuće obrazovanje na osnovnim akademskim studijama i osnovnim strukovnim studijama, odnosno ima stečeno više obrazovanje, a koje je u pogledu prava koja iz njega proizlaze izjednačeno sa osnovnim strukovnim studijama, položenim državnim stručnim ispitom za rad u organima uprave i ispitom za inspektora i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Republički inspekcijski nadzor

Član 33

U vršenju inspekcijskog nadzora, republički komunalni inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži rešenjem da se komunalna delatnost obavlja u skladu sa zakonom i republičkim propisom donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) naloži rešenjem vršenja komunalne usluge u zaštićenom području u skladu sa ovim zakonom;
- 3) proverava da li vršilac komunalne delatnosti ispunjava uslove za obavljanje komunalne delatnosti u smislu ovog zakona;
- 4) vrši nadzor nad sprovođenjem zakona i drugih propisa neposrednim uvidom u važeće opšte i pojedinačne akte, evidenciju i drugu dokumentaciju, vrši pregled poslovnih prostorija, objekata, postrojenja i uređaja jedinice lokalne samouprave i vršioca komunalne delatnosti, uzima izjave od odgovornih lica kod jedinice lokalne samouprave i vršioca komunalne delatnosti, kao i od drugih pravnih i fizičkih lica, fotografiše ili sačini video snimak područja na kome se vrši kontrola, kao i da preduzima druge radnje vezane za inspekcijski nadzor u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja;
- 5) naloži rešenjem rok u kome je jedinica lokalne samouprave u obavezi da obezbedi odgovarajuće obavljanje komunalne delatnosti ukoliko se na području jedinice lokalne samouprave komunalna delatnost ne obavlja u skladu sa propisom iz stava 1. tačka 1) ovog člana;
- 6) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za privredni prestup ili krivičnu prijavu;
- 7) preduzima druge mere utvrđene zakonom i podzakonskim propisima.

Protiv rešenja republičkog komunalnog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Žalba odlaže izvršenje rešenja, osim u slučajevima propisanim članom 39. stav 4. Zakona o inspekcijskom nadzoru.

Prava i dužnosti opštinskog, odnosno gradskog komunalnog inspektora

Član 34

Opštinski, odnosno gradski komunalni inspektor ovlašćen je da:

- 1) vrši uvid u opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju vršilaca komunalne delatnosti i drugih pravnih i fizičkih lica;
- 2) sasluša i uzima izjave od odgovornih lica kod vršilaca komunalne delatnosti i drugih pravnih i fizičkih lica;
- 3) pregleda objekte, postrojenja i uređaje za obavljanje komunalne delatnosti i poslovne prostorije radi prikupljanja neophodnih podataka;
- 3a) fotografiše i snimi prostor u kome se vrši inspekcijski nadzor, kao i druge stvari koje su predmet nadzora;
- 4) naloži rešenjem da se komunalna delatnost obavlja na način utvrđen zakonom i propisima na osnovu zakona;
- 5) naloži rešenjem izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanja mera za otklanjanje nedostataka u obavljanju

komunalne delatnosti;

6) pregleda objekte, postrojenja i uređaje koji služe korišćenju komunalnih usluga, uključujući i one koje predstavljaju unutrašnje instalacije i pripadaju korisniku komunalne usluge;

7) naloži rešenjem korisniku izvršenje utvrđenih obaveza, kao i otklanjanje nedostataka na unutrašnjim instalacijama i da pristupi tim instalacijama prilikom izvršenja rešenja kojim je naložio otklanjanje nedostataka ili isključenje korisnika sa komunalnog sistema;

8) izriče novčanu kaznu prekršajnim nalogom u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji;

9) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za privredni prestup ili krivično delo ukoliko oceni da postoji sumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj, privredni prestup ili krivično delo;

10) naloži rešenjem uklanjanje stvari i drugih predmeta sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima;

11) naloži rešenjem uklanjanje, odnosno premeštanje vozila, kao i postavljanje uređaja kojima se sprečava odvoženje vozila sa površina javne namene ako su ostavljena protivno propisima;

12) zabrani rešenjem odlaganje otpada na mestima koja nisu određena za tu namenu;

13) zabrani rešenjem spaljivanje otpada izvan za to određenog postrojenja;

14) zabrani rešenjem odlaganje komunalnog otpada van za to određenih komunalnih kontejnera;

15) zabrani rešenjem odlaganje komunalnog otpada na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije;

16) zabrani rešenjem odlaganje otpadnog građevinskog materijala, zemlje i ostalog građevinskog materijala van za to određene lokacije;

17) zabrani rešenjem odlaganje otpada i otpadnih materija u vodotoke i na obale vodotoka;

18) zabrani rešenjem bacanje gorećih predmeta u komunalne kontejnere i korpe za otpad;

19) zabrani rešenjem uništenje ograda, klupa i dečijih igrališta;

20) zabrani rešenjem uništenje zelenih površina;

20a) zabrani obavljanje komunalne delatnosti subjektu koji tu delatnost obavlja suprotno odredbi člana 9. ovog zakona;

21) preduzima druge mere utvrđene zakonom i podzakonskim propisima.

Obaveza omogućavanja nesmetanog obavljanja dužnosti komunalnog inspektora

Član 35

Vršioци komunalne delatnosti, kao i druga pravna i fizička lica dužni su da komunalnom inspektorom omogućе nesmetano obavljanje nadzora, da mu bez odlaganja stave na uvid i raspolaganje potrebnu dokumentaciju i druge dokaze i izjasne se o činjenicama koje su od značaja za vršenje nadzora.

Vršenje inspekcijaskog nadzora

Član 36

Komunalni inspektor u vršenju inspekcijaskog nadzora kad utvrdi da se ometa vršenje komunalne usluge ili korišćenje komunalnih objekata ostavljanjem vozila, stvari i drugih predmeta ili na drugi način, narediće rešenjem korisniku, odnosno sopstveniku, ako je prisutan, da odmah ukloni te stvari, odnosno predmete, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Ako se lice iz stava 1. ovog člana ne nalazi na licu mesta, komunalni inspektor će, bez saslušanja stranke, doneti rešenje kojim će naložiti da se vozila, stvari i drugi predmeti uklone u određenom roku, koji se može odrediti i na minute.

Rešenje iz stava 2. ovog člana lepi se na te stvari, odnosno predmete uz naznačenje dana i časa kada je nalepljeno i time se smatra da je dostavljanje izvršeno, a docnije oštećenje, uništenje ili uklanjanje ovog rešenja ne utiče na valjanost dostavljanja.

Ako lice iz stava 1. ovog člana ne postupi po datom nalogu, komunalni inspektor će odrediti postavljanje uređaja kojim se sprečava odvoženje vozila, odnosno odrediće da se vozila, stvari i drugi predmeti uklone o trošku korisnika, odnosno sopstvenika, na mesto koje je za to određeno.

Trošak iz stava 4. ovog člana se utvrđuje aktom jedinice lokalne samouprave i može da obuhvata troškove postupka, odnošenja vozila, stvari i drugog predmeta, ležarine i druge dospеле troškove.

Odlukom jedinice lokalne samouprave se može predvideti da vršilac komunalne delatnosti kao poverilac dospelog potraživanja u čijim se rukama nalazi dužnikovo vozilo, stvar i drugi predmet uklonjen po nalogu nadležnog organa, ima pravo zadržati ga dok mu ne bude isplaćeno potraživanje.

Žalba protiv rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana ne odlaže njegovo izvršenje.

Rešenje i žalba na rešenje

Član 37

Ako komunalni inspektor prilikom vršenja nadzora utvrdi da propis nije primenjen ili da je nepravilno primenjen, u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana izvršenog nadzora doneće rešenje o otklanjanju utvrđene nepravilnosti i odrediće rok za njeno otklanjanje.

Na rešenje komunalnog inspektora može se izjaviti žalba opštinskom, odnosno gradskom veću u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, sem ako je zakonom drukčije predviđeno.

O žalbi veće odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja komunalnog inspektora.

Rešenje veća jedinice lokalne samouprave je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Saradnja sa komunalnom policijom i republičkim inspekcijskim službama

Član 38

Komunalni inspektor u obavljanju poslova saraduje sa komunalnom policijom i inspekcijskim službama Republike Srbije, u skladu sa zakonom.

Saradnja iz stava 1. ovog člana obuhvata naročito: međusobno obaveštavanje, razmenu informacija, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mera i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne inspekcije.

X KAZNENE ODREDBE

Prekršaj odgovornog lica u jedinici lokalne samouprave

Član 39

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave ukoliko:

- 1) ne postupi po rešenju iz člana 33. stav 1. tač. 1), 2), 4), 5) i 7) ovog zakona;
- 2) ne dostavi Ministarstvu izveštaj, podatke i obaveštenja iz člana 8. st. 1. i 2. ovog zakona;

3) ne postupi u skladu sa članom 17. ovog zakona.

Za ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog člana učiniocu će se izreći novčana kazna iz stava 1. ovog člana i kazna zatvora do 30 dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovornom licu u nadležnom organu uprave, odnosno u jedinici lokalne samouprave, odnosno organizaciji koja vrši javna ovlašćenja, može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja poslova u trajanju od šest meseci do tri godine.

Prestupi

Član 40

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) kao vršilac komunalne delatnosti ne organizuje ili prestane da organizuje komunalnu delatnost na način predviđen članom 14. ovog zakona;
- 2) kao vršilac komunalne delatnosti ne iskazuje poslovne rezultate na način predviđen članom 22. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Pravnom licu iz stava 2. ovog člana može se za privredni prestup iz stava 1. ovog člana pored propisane kazne izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja određenih delatnosti.

Prekršaji pravnog lica

Član 41

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne dostavi Ministarstvu podatke i obaveštenja iz člana 8. st. 3. i 4. ovog zakona;
- 2) koristi komunalnu uslugu na način suprotan članu 18. ovog zakona;
- 3) odbije da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na komunalnoj infrastrukturi, u cilju redovnog pregleda, popravke ili havarije, u skladu sa članom 21. ovog zakona;
- 4) kao vršilac komunalne delatnosti ne obavesti korisnike komunalne delatnosti o planiranom prekidu obavljanja komunalne delatnosti u skladu sa članom 15. ovog zakona ili ne obavesti nadležni organ uprave jedinice lokalne samouprave o neplaniranom prekidu obavljanja komunalne delatnosti u skladu sa članom 16. ovog zakona;
- 5) kao vršilac komunalne delatnosti obustavi pružanje komunalne usluge iz razloga koji nisu navedeni u članu 19. ovog zakona;
- 6) kao vršilac komunalne delatnosti ne otkloni posledice izvršene intervencije na izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi u roku od sedam dana od dana završetka intervencije kako je to predviđeno članom 21. ovog zakona;
- 7) ne omogući komunalnom inspektoru nesmetano obavljanje nadzora, odnosno pregled objekata, postrojenja i uređaja i poslovnih prostorija radi prikupljanja neophodnih podataka u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
- 8) ne ukloni stvari i druge predmete sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 10) ovog zakona;
- 9) odlaže otpad na mestima koja nisu određena za tu namenu, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 12) ovog zakona;
- 10) spaljuje otpad izvan za to određenog postrojenja, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

11) ne odlaže komunalni otpad u za to određene komunalne kontejnere, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 14) ovog zakona;

12) odlaže komunalni otpad na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

13) odlaže otpad građevinskog materijala, zemlju i građevinski materijal protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 16) ovog zakona;

14) odlaže otpad i otpadne materije u vodotoke i na obale vodotoka, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 17) ovog zakona;

15) obavlja komunalnu delatnost, suprotno članu 9. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju do tri godine, a odgovornom licu da vrši određene poslove u trajanju od šest meseci do tri godine.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 8) ovog člana, uz izrečenu kaznu može se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta.

Prekršaji preduzetnika

Član 42

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

1) koristi komunalnu uslugu na način suprotan članu 18. ovog zakona;

2) odbije da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na komunalnoj infrastrukturi u cilju redovnog pregleda, popravke ili havarije, u skladu sa članom 21. ovog zakona;

3) ne ukloni stvari i druge predmete sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 10) ovog zakona;

4) odlaže otpad na mestima koja nisu određena za tu namenu odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 12) ovog zakona;

5) spaljuje otpad izvan za to određenog postrojenja, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

6) ne odlaže komunalni otpad u za to određene komunalne kontejnere, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 14) ovog zakona;

7) odlaže komunalni otpad na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

8) odlaže otpad građevinskog materijala, zemlju i građevinski materijal protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 16) ovog zakona;

9) odlaže otpad i otpadne materije u vodotoke i na obale vodotoka, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 17) ovog zakona;

10) baca goreće predmete u komunalne kontejnere i korpe za otpad, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 18) ovog zakona;

11) uništava ograde, klupe i dečija igrališta, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 19) ovog zakona;

12) uništava zelene površine, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 20) ovog zakona;

13) ne omogući inspektoru obavljanje kontrole i ne postupi po rešenju inspektora kojim je naređeno izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanja mera za otklanjanje nedostataka;

14) obavlja komunalnu delatnost, suprotno članu 9. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti u trajanju do tri godine.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 3) ovog člana uz izrečenu kaznu može se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta.

Prekršaji fizičkog lica

Član 43

Novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) koristi komunalnu uslugu na način suprotan članu 18. ovog zakona;

2) odbije da omogući vršiocu komunalne delatnosti intervenciju na komunalnoj infrastrukturi u cilju redovnog pregleda, popravke ili havarije, u skladu sa članom 21. ovog zakona;

3) ne ukloni stvari i druge predmete sa površina javne namene ako su oni tu ostavljeni protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 10) ovog zakona;

4) odlaže otpad na mestima koja nisu određena za tu namenu, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 12) ovog zakona;

5) spaljuje otpad izvan za to određenog postrojenja, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

6) ne odlaže komunalni otpad u za to određene komunalne kontejnere, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 14) ovog zakona;

7) odlaže komunalni otpad na mestima koja nisu određena kao registrovane komunalne deponije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

8) odlaže otpad građevinskog materijala, zemlju i građevinski materijal protivno propisima, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 16) ovog zakona;

9) odlaže otpad i otpadne materije u vodotoke i na obale vodotoka, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 17) ovog zakona;

10) baca goreće predmete u komunalne kontejnere i korpe za otpad, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 18) ovog zakona;

11) uništava ograde, klupe i dečija igrališta, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 19) ovog zakona;

12) uništava zelene površine, odnosno ne postupi u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 20) ovog zakona;

13) ne omogući inspektoru obavljanje kontrole i ne postupi po rešenju inspektora kojim je naređeno izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanja mera za otklanjanje nedostataka.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 3) ovog člana uz izrečenu kaznu može se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Položaj vršilaca komunalne delatnosti

Član 44

Oblici međupštinske saradnje uspostavljeni do dana stupanja na snagu ovog zakona moraju se uskladiti sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od dve godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Ako na dan stupanja na snagu ovog zakona komunalnu delatnost obavlja fizičko ili pravno lice koje ne može biti vršilac komunalne delatnosti u skladu sa članom 5. ovog zakona, jedinica lokalne samouprave je obavezna da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbedi da obavljanja te komunalne delatnosti vrši fizičko ili pravno lice koje u skladu sa članom 5. ovog zakona može obavljati komunalnu delatnost.

Član 45

Komunalna naknada predviđena ovim zakonom, će se naplaćivati narednog dana od dana prestanka naplate naknade za korišćenje građevinskog zemljišta u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - odluka US i 24/11), a najkasnije od 1. januara 2014. godine.

Prestanak primene i važenja ranijih propisa

Član 46

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do stupanja na snagu propisa utvrđenih ovim zakonom ostaju na snazi propisi koji su doneti na osnovu Zakona o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 16/97 i 42/98) ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 47

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 16/97 i 42/98).

Stupanje na snagu zakona

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima

("Sl. glasnik RS", br. 104/2016)

Član 21[s1]

Podzakonski akti koji se donose u skladu sa odredbama ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinice lokalne samouprave dužne su da usklade svoja opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana.

Član 22[s1]

Vršioци komunalnih delatnosti dužni su da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu podzakonskog akta iz člana 4. stav 3. tačka 2) ovog zakona usklade svoje poslovanje sa tim podzakonskim aktom.

Član 23[s1]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi odredba člana 15. tačka 13) Zakona o finansiranju

lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", br. 62/06, 47/11, 93/12 i 83/16).

Član 24[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. januara 2017. godine.